

УДК 7.012 : 687.01 : 74

ОСОБЛИВОСТІ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТІВ У СУЧАСНІЙ ПРОЕКТНО-ГРАФІЧНІЙ МОВІ ДИЗАЙНУ ОДЯГУ

ПОВШИК Світлана

ДЗВН «Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаніка», Івано-Франківськ, Україна

Проаналізовано застосування проектних технологій і графічних засобів моделювання в сучасному дизайн-проектуюванні. Визначено особливості функцій проектно-графічних складових як засобу візуалізації у сучасному проектному процесі. Виявлено зміни, що відбулися в традиційному розумінні проектування одягу як процесу та їх вплив на моделі реалізації творчих задумів дизайнерів одягу загалом і на спектр засобів візуалізації зокрема. Наведено аргументи щодо важливості вирішення окресленої проблеми для розширення проектного простору і кола професійних обов'язків сучасного дизайнера одягу.

***Ключові слова:** засоби візуалізації, проектно-графічна мова, проектний процес, дизайн одягу, проектно-графічні складові.*

ВСТУП

Дизайн сьогодні – інтегральне і системне явище, професійна діяльність і одночасно складова виробничого процесу зі своїм результатом – дизайн-об'єктом. Йому притаманні система цінностей, норми професійної діяльності і принципи проектування. На етапі становлення дизайну основними принципами були: раціональність, науковість, уніфікація, можливість машинного виробництва, акцент на масового споживача, функціональність простота, інформативність, чіткість форм. Негативними наслідками лозунгу «форма підпорядкована функції» стали втрата образності, надмірна стандартизація, одноманітність. В дизайні одягу це призвело до чіткого розмежування обов'язків художника-модельєра і конструктора, до відсутності єдиного бачення проектного процесу і відповідно його графічного вираження – візуалізації.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Перехід до постіндустріальної форми існування сучасного суспільства, антиглобалізаційні процеси змінили і акценти в підходах до реалізації проектного процесу в дизайні одягу. Здрібнення виробництва, адресне проектування і як наслідок домінування асоціативних методів у першу чергу позначились на типології графічних складових етапу художнього моделювання, а автоматизація процесу значно розширила

технічну палітру проектної мови. Опираючись на такі принципи дизайн-проекування як колегіальність і методичне обґрунтування, можна стверджувати що детальний аналіз особливостей візуалізації змістів в сучасній проектній мові дизайну одягу на часі.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Сьогодні проектування націлене не стільки на матеріальні характеристики об'єкту скільки на ті, які вплинуть на успішну його реалізацію. Фахівець який займається дизайном одягу, крім творчої уяви й великого запасу спеціальних навиків, повинен володіти вмінням точно описати і пояснити свій задум команді, а також передбачати і формувати потреби споживачів, правильно оцінити зміни, які відбудуться з інновацією на шляху реалізації [1]. Тобто, окрім традиційної в минулому розробки моделей, дизайнер приймає участь у маркетингу і рекламній комунікації зі споживачем. В дизайні одягу, як ні в якому іншому, задіяні спеціалісти різних профілів, тому дизайнер зобов'язаний виступати в ролі координатора їх діяльності, забезпечуючи комплексний підхід до проєктованого виробу. Без єдиного бачення процесу (художнього і конструктивного), етапів формування задуму і реалізації, а також знання особливостей їх візуалізації, якісно реалізувати проєктний процес неможливо.

Як показує аналіз літератури з художнього проектування етап формування та візуального втілення задуму складався з фор-ескізу, творчого ескізу та робочого ескізу з незначними варіаціями у назвах та доволі лаконічними характеристиками. Водночас візуалізацію що демонструє закордонний проєктний досвід вирізняє широке застосування морфологічного аналізу з відповідними графічним виразом, та увага до пошукових та презентаційних можливостей технічного рисунку. Технічні і графічні прийоми вражають широтою засобів та оригінальністю вирішення, що ставить їх в один рівень з презентаційним ескізом та ілюстрацією моди.

Зміни відбулись і в графічному вираженні презентаційних та творчих ескізів. Перші перестали бути тільки ретрансляторами якостей готового виробу і почали існувати згідно законів реклами і маркетингу. Базуючись на художньо-конструктивних характеристиках виготовленого взірця, дизайнер наповнює їх соціокультурним змістом проєктуючи як образ, так і модну поведінку та середовище. Технічно такі ескізи наближені до образотворчої графіки та конкурують з можливостями фотографії, або ж навпаки балансують на межі гротеску і гіперболи.

Відомо, що успіх результатів проектної діяльності залежить від правильно вибудованої дизайн-програми, вибору творчих методів. Тому важливим є спостереження що кількісна і графічна характеристики візуалізації проектного процесу безпосередньо залежать від обраного методу. Наприклад, при застосуванні комбінаторних методів, можливий варіант коли творчий ескіз не застосовується а пошуки форми та її структури відбуваються за допомогою так званих морфологічних лінійок.

Це ж стосується методу аналогій, неологій, передових технологій, направляючих завдань, тощо. Протилежним з цієї точки зору є метод асоціації, де лівова частка графічних пошуків базується на оперуванні ідеями, перетворенні предметних, абстрактних та психологічних асоціацій в візуалізацію майбутньої моделі. Домінуючим тут є творчий ескіз а морфологічні пошуки носять допоміжний характер [2].

Саме демонстрація емоційно-образної, графічно-рисункової майстерності проектної мови спричинилося до виникнення мистецтва скетчу, що вже стало самобутнім явищем сучасної проектної культури. Здатність комплексно демонструвати весь спектр смислових, образних, функціональних характеристик проєктованого виробу зумовила різноманітність форм скетчу та виникнення певної послідовності його графічного вираження – скетч-буку. Структура скетч-бука демонструє непритаманні в минулому дизайнерам одягу функції: розробка конструкторських та технологічних рішень, конфекціонування, що в свою чергу вимагає застосування повного арсеналу проектно-графічних складових з доцільними та обґрунтованими засобами візуалізації. Завдяки такій формі візуалізації змістів проектного процесу можна якісно реалізувати внутрішньогалузеві комунікації.

Схожою за змістом і структурою є така форма візуалізації результатів процесу проєктування як портфолію, проте з більш вираженою презентаційною складовою, де значна увага приділяється висвітленню досягнень окремого дизайнера або фірми, демонстрації авторської концепції, індивідуального стилю, тощо. Рекламний характер завдання що вирішує дизайнер при створенні портфолію, спонукає до залучення специфічних виражальних засобів: шрифтів, фото-колажу, слогану.

ВИСНОВКИ

Візуалізація змістів в сучасній проектній мові дизайну одягу як і проектний процес загалом зазнали низки змін реагуючи на виклики сучасного розвитку суспільства. Тому детальний аналіз змін що відбулись, виявлення причин що їх спонукали, визначення особливостей візуалізації етапів проєктування вплинуть на якість реалізації проектних завдань що вирішує дизайнер одягу, дозволить оптимізувати етап візуалізації творчого задуму, як прогнозованого чіткого процесу зі специфічними графічними складовими.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мельник М.Т. Індустрія моди [Текст]: Навчальний посібник / М.Т.Мельник – К.: Видавництво Ліра-К, 2013. –264 с.
2. Повшик С.Я. Графическое выражение современного процесса проектирования одежды в соответствии с творческими методами проектирования [Електронний ресурс] / С.Я Повшик // Искусство и культура, 2017. – Вып. №4(28) Режим доступа: <https://lib.vsu.by/xmlui/handle/123456789/12641>

POVSHYK S.

FEATURES OF VISUALIZATION OF CONTENTS IN THE MODERN DESIGN OF A GRAPHIC METHOD FOR DESIGNING CLOTHING

The results of the study are important for the formation of the final system design and graphic components, followed by systematization and typology graphics and documentation, according to the stages of the design process. We conclude that the changes that have taken place in the traditional design process, led to the need for rethinking the questions of visualization, sketching, revealed the need for further substantial studies to improve the quality of artistic design decisions in the field of fashion design. Comparative analysis, identifying the differences and similarities, domestic and foreign method of sketching embodiment proposal will expand the space project together with the terms of the professional duties of a designer who, at the request today, must be fully developed personality, to be able to realize a creative idea using the full range of vehicles design and project and graphic design.

Keywords: *sketching stage, process design, fashion design, design technologies, design and graphic components.*